

UMOWA**między Unią Europejską a Republiką Zielonego Przylądka dotycząca pewnych aspektów przewozów lotniczych**

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „Unią”,

z jednej strony, oraz

REPUBLIKA ZIEŁONEGO PRZYLĄDKA, zwana dalej „Wyspami Zielonego Przylądka”,

z drugiej strony,

(zwane dalej „stronami”),

STWIERDZAJĄC, że dwustronne umowy o komunikacji lotniczej podpisane między niektórymi państwami członkowskimi Unii a Wyspami Zielonego Przylądka zawierają postanowienia sprzeczne z prawem Unii,

STWIERDZAJĄC, że Unia ma wyłączne kompetencje w zakresie szeregu aspektów, które mogą zostać włączone do dwustronnych umów o komunikacji lotniczej między państwami członkowskimi Unii a państwami trzecimi,

STWIERDZAJĄC, że na mocy prawa Unii unijni przewoźnicy lotniczy ustanowieni w państwie członkowskim Unii mają prawo do wolnego od dyskryminacji dostępu do tras lotniczych między państwami członkowskimi Unii a państwami trzecimi,

UWZGLĘDNIAJĄC umowy między Unią a niektórymi państwami trzecimi, przewidujące dla obywateli tych państw trzecich możliwość nabywania praw własności przewoźników lotniczych koncesjonowanych zgodnie z prawem Unii,

UZNAJĄC, że niektóre postanowienia dwustronnych umów o komunikacji lotniczej między państwami członkowskimi Unii a Wyspami Zielonego Przylądka, które są niezgodne z prawem Unii, muszą zostać dostosowane do tego prawa celem ustanowienia solidnej podstawy prawnej dla przewozów lotniczych między Unią a Wyspami Zielonego Przylądka, a także w celu zachowania ciągłości tych przewozów,

UZNAJĄC, że zawierając wszelkie umowy o komunikacji lotniczej między rządem Republiki Zielonego Przylądka a państwami niebędącymi członkami Unii, Wyspy Zielonego Przylądka realizują własną politykę i wdrażają przepisy dotyczące udziałów w przewoźnikach lotniczych i sprawowania nad nimi kontroli,

STWIERDZAJĄC, że zgodnie z prawem Unii unijni przewoźnicy lotniczy nie mogą zasadniczo zawierać umów, które mogłyby wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi Unii i których celem lub skutkiem byłoby uniemożliwienie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji,

UZNAJĄC, że postanowienia dwustronnych umów o komunikacji lotniczej zawartych między państwami członkowskimi Unii a Wyspami Zielonego Przylądka, które (i) wymagają zawierania porozumień pomiędzy przedsiębiorstwami, podejmowania decyzji przez związki przedsiębiorstw lub stosowania uzgodnionych praktyk uniemożliwiających, zakłócających lub ograniczających konkurencję między przewoźnikami lotniczymi na przedmiotowych trasach, bądź faworyzują takie rozwiązania; lub (ii) wzmacniają skutki wszelkich takich porozumień, decyzji lub uzgodnionych praktyk; lub (iii) przenoszą na przewoźników lotniczych lub inne prywatne podmioty gospodarcze odpowiedzialność za podjęcie środków uniemożliwiających, zakłócających lub ograniczających konkurencję między przewoźnikami lotniczymi na przedmiotowych trasach, mogą uniemożliwić skuteczne działanie reguł konkurencji mających zastosowanie do przedsiębiorstw,

STWIERDZAJĄC, że w ramach niniejszej umowy celem Unii nie jest zwiększenie ogólnego natężenia ruchu powietrznego między Unią a Wyspami Zielonego Przylądka ani naruszenie równowagi między unijnymi przewoźnikami lotniczymi a przewoźnikami lotniczymi z Wysp Zielonego Przylądka, ani negocjowanie zmian w postanowieniach obecnie obowiązujących umów dwustronnych o komunikacji lotniczej w zakresie praw przewozowych,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Postanowienia ogólne

1. Na użytek niniejszej umowy określenie „państwa członkowskie” oznacza państwa członkowskie Unii Europejskiej; „traktaty UE” oznaczają Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; „strona” oznacza stronę niniejszej Umowy; „przewoźnik lotniczy” oznacza również przedsiębiorstwo lotnicze; „terytorium Unii” oznacza terytoria państw członkowskich, w odniesieniu do których stosuje się traktaty UE.

2. Zawarte w każdej z umów wymienionych w załączniku 1 odniesienia do obywateli państwa członkowskiego będącego stroną takiej umowy są rozumiane jako odniesienia do obywateli państw członkowskich.

3. Zawarte w każdej z umów wymienionych w załączniku 1 odniesienia do przewoźników lotniczych lub przedsiębiorstw lotniczych z państwa członkowskiego będącego stroną takiej umowy są rozumiane jako odniesienia do przewoźników lotniczych bądź przedsiębiorstw lotniczych wyznaczonych przez to państwo członkowskie.

Artykuł 2

Wyznaczenie, upoważnienie i cofnięcie

1. Postanowienia ust. 2 do 4 niniejszego artykułu zastępują odpowiednie postanowienia artykułów wymienionych w załączniku 2, odpowiednio: w lit. a) i b), w odniesieniu do wyznaczenia przewoźnika lotniczego oraz przyznanych mu upoważnień i zezwoleń.

2. Po otrzymaniu wyznaczenia dokonanego przez państwo członkowskie Wyspy Zielonego Przylądka udzielają odpowiednich upoważnień i zezwoleń w najkrótszym przewidzianym przez procedury terminie, pod warunkiem że:

- a) przewoźnik lotniczy jest ustanowiony na terytorium wyznaczającego państwa członkowskiego zgodnie z traktatami UE oraz posiada ważną koncesję wydaną zgodnie z prawem Unii; oraz
- b) państwo członkowskie odpowiedzialne za wydanie certyfikatu przewoźnika lotniczego sprawuje i utrzymuje skuteczną kontrolę regulacyjną nad przewoźnikiem lotniczym, a w wyznaczeniu jest wyraźnie określona właściwa władza lotnicza; oraz
- c) przewoźnik lotniczy jest własnością, bezpośrednio lub poprzez pakiet większościowy państw członkowskich lub obywateli państw członkowskich, lub innych państw wymienionych w załączniku 3 lub obywateli tych innych państw, oraz pozostaje pod skuteczną kontrolą tych państw lub tych obywateli.

3. Wyspy Zielonego Przylądka mogą odmówić, cofnąć, zawiesić lub ograniczyć upoważnienia lub zezwolenia wydane przewoźnikowi lotniczemu wyznaczonemu przez państwo członkowskie, jeżeli:

- a) przewoźnik lotniczy nie jest ustanowiony na terytorium wyznaczającego państwa członkowskiego zgodnie z traktatami UE lub nie posiada ważnej koncesji wydanej zgodnie z prawem Unii; lub

- b) państwo członkowskie odpowiedzialne za wydanie certyfikatu przewoźnika lotniczego nie sprawuje skutecznej kontroli regulacyjnej nad przewoźnikiem lotniczym lub w wyznaczeniu nie jest wyraźnie wymieniona właściwa władza lotnicza; lub

- c) przewoźnik lotniczy nie stanowi własności lub nie znajduje się pod skuteczną kontrolą, bezpośrednio bądź poprzez pakiet większościowy, państw członkowskich lub obywateli państw członkowskich, lub innych państw wymienionych w załączniku 3 lub obywateli tych państw.

4. Wykonując swoje prawa na mocy ust. 3 niniejszego artykułu, Wyspy Zielonego Przylądka nie stosują dyskryminacji między przewoźnikami lotniczymi państw członkowskich ze względu na ich przynależność państwową.

Artykuł 3

Bezpieczeństwo

1. Ust. 2 niniejszego artykułu uzupełnia odpowiednie postanowienia artykułów wymienionych w załączniku 2 lit. c).

2. Jeżeli państwo członkowskie wyznaczyło przewoźnika lotniczego, nad którym kontrolę regulacyjną sprawuje i utrzymuje inne państwo członkowskie, prawa Wysp Zielonego Przylądka zgodnie z postanowieniami dotyczącymi bezpieczeństwa zawartymi w umowie między państwem członkowskim, które wyznaczyło danego przewoźnika lotniczego, a Wyspami Zielonego Przylądka mają również zastosowanie do przyjmowania, wykonywania lub utrzymywania norm bezpieczeństwa przez wspomniane inne państwo członkowskie oraz w stosunku do zezwolenia eksploatacyjnego tego przewoźnika lotniczego.

Artykuł 4

Opodatkowanie paliwa lotniczego

1. Ust. 2 niniejszego artykułu uzupełnia odpowiednie postanowienia artykułów wymienionych w załączniku 2 lit. d).

2. Niezależnie od innych postanowień stanowiących inaczej, żadne z postanowień umów wymienionych w załączniku 2 lit. d) nie uniemożliwia państwu członkowskiemu nałożenia, na zasadzie niedyskryminacyjnej, podatków, należności, ceł, opłat lub obciążeń na paliwo dostarczane na jego terytorium do użytku w statku powietrznym wyznaczonego przewoźnika lotniczego pochodzącego z Wysp Zielonego Przylądka, obsługującego połączenie między punktem znajdującym się na terytorium tego państwa członkowskiego a innym punktem znajdującym się na terytorium tego lub innego państwa członkowskiego.

Artykuł 5

Zgodność z regułami konkurencji

1. Niezależnie od innych postanowień stanowiących inaczej, żadne z postanowień umów wymienionych w załączniku 1 nie może (i) wymagać zawierania porozumień między przedsiębiorstwami, podejmowania decyzji przez związki

przedsiębiorstw lub stosowania uzgodnionych praktyk, które uniemożliwiają lub zakłócają konkurencję, ani faworyzować wymienionych rozwiązań; (ii) wzmacniać skutków wszelkich takich porozumień, decyzji lub uzgodnionych praktyk; ani (iii) przenosić na prywatne podmioty gospodarcze odpowiedzialności za podjęcie środków uniemożliwiających, zakłócających lub ograniczających konkurencję.

2. Postanowienia zawarte w umowach wymienionych w załączniku 1, które są niezgodne z ust. 1 niniejszego artykułu, nie są stosowane.

Artykuł 6

Załączniki do Umowy

Załączniki do niniejszej Umowy stanowią jej integralną część.

Artykuł 7

Zmiany lub poprawki

Strony mogą w każdej chwili zmienić lub poprawić niniejszą Umowę w drodze wzajemnego porozumienia.

Artykuł 8

Wejście w życie i tymczasowe stosowanie

1. Niniejsza Umowa wchodzi w życie po dokonaniu przez strony wzajemnej pisemnej notyfikacji o zakończeniu swoich wewnętrznych procedur niezbędnych do wejścia w życie Umowy.

2. Niezależnie od ust. 1, strony zgadzają się na tymczasowe stosowanie niniejszej Umowy od pierwszego dnia pierwszego miesiąca następującego po dniu, w którym strony dokonały

wzajemnej notyfikacji zakończenia niezbędnych w tym celu procedur.

3. Niniejszą Umowę stosuje się do wszystkich umów i porozumień wymienionych w załączniku 1, wraz z tymi, które w dniu podpisania niniejszej Umowy nie weszły jeszcze w życie i nie są tymczasowo stosowane.

Artykuł 9

Zakończenie obowiązywania Umowy

1. W przypadku zakończenia obowiązywania umowy wymienionej w załączniku 1 przestają obowiązywać jednocześnie wszystkie postanowienia niniejszej Umowy mające zastosowanie do umowy wymienionej w załączniku 1, która przestała obowiązywać.

2. W przypadku zakończenia obowiązywania wszystkich umów wymienionych w załączniku 1 jednocześnie przestaje obowiązywać niniejsza Umowa.

W DOWÓD CZEGO niżej podpisani odpowiednio upoważnieni podpisali niniejszą Umowę.

Sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, w językach: angielskim, bułgarskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim oraz włoskim, przy czym każdy z tych tekstów jest równie autentyczny.

Съставено в Брюксел на двадесет и трети март две хиляди и единадесета година.

Hecho en Bruselas, el veintitrés de marzo de dos mil once.

V Bruselu dne dvacátého třetího března dva tisíce jedenáct.

Udfærdiget i Bruxelles den treogtyvende marts to tusind og elleve.

Geschehen zu Brüssel am dreiundzwanzigsten März zweitausendelf.

Kahe tuhanda üheteistkümnenda aasta märtsikuu kahekümne kolmandal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι τρεις Μαρτίου δύο χιλιάδες έντεκα.

Done at Brussels on the twenty-third day of March in the year two thousand and eleven.

Fait à Bruxelles, le vingt-trois mars deux mille onze.

Fatto a Bruxelles, addì ventitré marzo duemilaundici.

Briselē, divi tūkstoši vienpadsmitā gada divdesmit trešajā martā.

Priimta du tūkstančiai vienuoliktą metų kovo dvidešimt trečią dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenegyedik év március huszonharmadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tlieta u għoxrin jum ta' Marzu tas-sena elfejn u ħdax.

Gedaan te Brussel, de drieëntwintigste maart tweeduizend elf.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego trzeciego marca roku dwa tysiące jedenastego.

Feito em Bruxelas, em vinte e três de Março de dois mil e onze.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci și trei martie două mii unsprezece.

V Bruseli dňa dvadsiateho tretieho marca dvetisícjedenásť.

V Bruslju, dne triindvajsetega marca leta dva tisoč enajst.

Tehty Brysselissä kahdentenkymmenentenäkolmantena päivänä maaliskuuta vuonna kaksituhattayksitoista.

Som skedde i Bryssel den tjugotredje mars tjugohundraelva.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 За Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

За Република Кабо Верде
 Por la República de Cabo Verde
 За Kapverdiskou republiku
 For Republikken Kap Verde
 Für die Republik Kap Verde
 Cabo Verde Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία του Πράσινου Ακρωτηρίου
 For the Republic of Cape Verde
 Pour la République du Cap-Vert
 Per la Repubblica del Capo Verde
 Kaboverdes Republikas vārdā –
 Žaliojo Kyšulio Respublikos vardu
 A Zöld-foki Köztársaság részéről
 Għar-Repubblika Tal-Kap Verde
 Voor de Republiek Kaapverdië
 W imieniu Republiki Zielonego Przylądka
 Pela República de Cabo Verde
 Pentru Republica Capului Verde
 Za Kapverdiskú republiku
 Za Republiko Zelenortski otoki
 Kap Verden tasavallan puolesta
 För Republiken Kap Verde

ZAŁĄCZNIK 1

WYKAZ UMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 1 NINIEJSZEJ UMOWY

- a) Umowy o komunikacji lotniczej między Wyspami Zielonego Przylądka a państwami członkowskimi, które w dniu podpisania niniejszej Umowy były zawarte, podpisane lub tymczasowo stosowane:
- Umowa o transporcie lotniczym między rządem Królestwa Belgii a rządem Republiki Zielonego Przylądka, podpisana w Brukseli dnia 22 czerwca 1998 r., zwana dalej w załączniku 2 „umową Wyspy Zielonego Przylądka – Belgia”,
  - Umowa o transporcie lotniczym między rządem Republiki Federalnej Niemiec a rządem Republiki Zielonego Przylądka, podpisana w Berlinie dnia 19 czerwca 2001 r., zwana dalej w załączniku 2 „umową Wyspy Zielonego Przylądka – Niemcy”,
  - Umowa między rządem Republiki Włoskiej a rządem Republiki Zielonego Przylądka dotycząca przewozów lotniczych, podpisana w Praia dnia 7 lipca 1998 r., zwana dalej w załączniku 2 „umową Wyspy Zielonego Przylądka – Włochy”,
  - Umowa o komunikacji lotniczej między Królestwem Niderlandów a Republiką Zielonego Przylądka, podpisana w Hadze dnia 21 grudnia 1988 r., zwana dalej w załączniku 2 „umową Wyspy Zielonego Przylądka – Niderlandy”,
  - Umowa o transporcie lotniczym między Republiką Portugalską a Republiką Zielonego Przylądka, podpisana w Praia dnia 30 marca 2004 r., zwana dalej w załączniku 2 „umową Wyspy Zielonego Przylądka – Portugalia”,
  - Umowa między rządem Socjalistycznej Republiki Rumunii a rządem Republiki Zielonego Przylądka dotycząca przewozów lotniczych, podpisana w Bukareszcie dnia 31 sierpnia 1983 r., zwana dalej w załączniku 2 „umową Wyspy Zielonego Przylądka – Rumunia”,
  - Umowa o komunikacji lotniczej między Królestwem Hiszpanii a Republiką Zielonego Przylądka, podpisana w Madrycie dnia 19 września 2002 r., zwana dalej w załączniku 2 „umową Wyspy Zielonego Przylądka – Hiszpania”,
  - Umowa między rządem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej a rządem Republiki Zielonego Przylądka dotycząca przewozów lotniczych, podpisana w Praia dnia 9 stycznia 2007 r., zwana dalej w załączniku 2 „umową Wyspy Zielonego Przylądka – Zjednoczone Królestwo”.
- b) Umowy o komunikacji lotniczej i inne porozumienia parafowane lub podpisane między Wyspami Zielonego Przylądka a państwami członkowskimi, które w dniu podpisania niniejszej Umowy nie weszły jeszcze w życie bądź nie były tymczasowo stosowane.
-

ZAŁĄCZNIK 2

WYKAZ ARTYKUŁÓW W UMOWACH WYMIENIONYCH W ZAŁĄCZNIKU 1, O KTÓRYCH MOWA W ART. 2-4 NINIEJSZEJ UMOWY

a) Wyznaczenie:

- art. 3 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Belgia,
- art. 3 ust. 4 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Niemcy;
- art. 4 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Włochy;
- art. 3 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Niderlandy,
- art. 3 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Rumunia,
- art. 3 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Hiszpania.

b) Odmowa wydania, cofnięcie, zawieszenie lub ograniczenie upoważnień lub zezwoleń:

- art. 5 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Belgia,
- art. 3 ust. 4 i art. 4 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Niemcy,
- art. 4 i 5 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Włochy,
- art. 3 i 4 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Niderlandy,
- art. 4 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Rumunia,
- art. 4 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Hiszpania.

c) Bezpieczeństwo:

- art. 12 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Niemcy,
- art. 10 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Włochy,
- art. 15 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Portugalia,
- art. 9 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Rumunia,
- art. 13 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Hiszpania.

d) Opodatkowanie paliwa lotniczego:

- art. 10 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Belgia,
  - art. 6 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Niemcy,
  - art. 6 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Włochy,
  - art. 6 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Niderlandy,
  - art. 11 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Rumunia,
  - art. 5 umowy Wyspy Zielonego Przylądka – Hiszpania.
-

ZAŁĄCZNIK 3

WYKAZ INNYCH PAŃSTW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 2 NINIEJSZEJ UMOWY

- a) Republika Islandii (na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym);
  - b) Księstwo Liechtensteinu (na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym);
  - c) Królestwo Norwegii (na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym);
  - d) Konfederacja Szwajcarska (na mocy Umowy między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie transportu lotniczego).
-